

مرکز آموزش عالی علوم پزشکی و ارستگان

نام و کد درس: ادبیات فارسی- (۵۰۰۱)۵۰۰۶	تعداد واحد: ۳ واحد
تعداد جلسات: ۲۲ جلسه	مدت هر جلسه: ۹۰ دقیقه زمان:
پیش نیاز: --	فراگیران: دانشجویان کارشناسی علوم آزمایشگاهی
مشخصات استاد درس: دکتر بهاره ظریف عمارت‌ساز، دکترای زبان و ادبیات فارسی پست الکترونیکی: bh.zarif@gmail.com شماره تماس:	
هدف کلی: آشنایی با فرهنگ، زبان و ادبیات غنی پارسی، دانش‌های ادبی، مهارت‌های زبانی، کلامی و نوشتاری، نگارش و درست نویسی	
شرح درس: درس ادبیات فارسی (فارسی عمومی) در قالب ۳ واحد درسی برای دانشجویان مقاطع کاردانی یا کارشناسی در تمامی رشته‌ها تعریف شده است؛ اهداف ارائه این واحد درسی را به شرح زیر می‌توان بیان کرد: ۱- افزایش مهارت‌های زبانی دانشجویان (خواندن، نوشتن، سخن گفتن، شنیدن) ۲- پرورش و ارتقای ذوق و زیبایی شناسی کلامی ۳- آموزش مهارت‌های تفسیری و انتقادی ۴- ارتقای احساس تعلق فرهنگی و هویت ملی برای دستیابی به اهداف یاد شده سرفصل‌هایی در نظر گرفته شده که در طول یک نیم‌سال تحصیلی به دانشجویان ارائه خواهد شد. انتخاب سرفصل‌های درس، از میان انبوه متون و مطالبی که در ادبیات پر بار فارسی و نیز در حوزه ارتقای مهارت‌ها و دانش‌های مرتبط با آن وجود دارد، متناسب با دیدگاه استاد و نیز سلیقه دانشجویان صورت می‌گیرد. عمده تلاش مدرس و استاد در این درس آشنا کردن دانشجویان با تنوعات ادبی، شیوه‌های خواندن، التذاذ از ادبیات، تقویت ذوق، تقویت فن بیان و درست و تاثیر گذار سخن گفتن و نیز روش‌های درست نگارش به زبان فارسی در حوزه‌های مختلف (علمی، اداری، دانشگاهی، تجاری و ...) می‌باشد.	
فعالیت استاد: تدریس و سخنرانی، افزایش ذوق و علاقه دانشجویان نسبت به مباحث زبان و ادبیات فارسی، ترغیب دانشجویان به مشارکت در فعالیت‌های کلاسی و تقویت مهارت‌های زبانی، کلامی و نوشتاری ایشان در خلال این فعالیت‌ها	
قوانین کلاس: ۱- سرفصل مطالب، منابع مورد استفاده، شیوه تدریس، ملاک ارزش یابی و نیز بارم بندی درس، در جلسه اول به به اطلاع دانشجویان رسانده می‌شود. ۲- کلیه منابع درسی، در گروه تلگرامی کلاس ارسال و نیز در سامانه آموزشی بارگزاری می‌گردد. ۳- در تمامی جلسات حضور و غیاب انجام می‌شود. ۴- چنانچه دانشجویی با تاخیر ۲۰ دقیقه‌ای بعد از استاد در کلاس حاضر شود، برای وی تاخیر منظور خواهد شد و هر دو جلسه تاخیر معادل یک جلسه غیبت خواهد بود.	

۵- سقف تعداد غیبت‌های مجاز برای هر دانشجو در طول ترم (با توجه به ۳ واحدی بودن درس) ۴ جلسه می‌باشد. چنانچه دانشجویی بیش از این مقدار غیبت داشته باشد، از کلاس حذف خواهد شد.

۶- دانشجویانی که در تمامی جلسات کلاس (از ابتدا تا پایان ترم) حضور و مشارکت فعال داشته باشند، نمره تشویقی تا سقف ۲ نمره (بسته به میزان مشارکت و علاقه‌مندی آنان) در نظر گرفته می‌شود و در پایان ترم به نمره نهایی آنان اضافه خواهد شد.

وظایف و فعالیت‌های دانشجویان:

- ۱- مشارکت فعال و پویا در کلاس
- ۲- شرکت در مباحث کلاسی
- ۳- انجام تکالیف کلاسی در زمان مقرر
- ۴- پرهیز از استفاده از موبایل برای مقاصد غیر از فعالیت‌های درسی در طول جلسات کلاس

شیوه ارزشیابی (با تعیین میزان نمره هر آئتم):

امتحان پایان ترم ، فعالیت‌های کلاسی، نمرات مازاد
امتحان پایان ترم (۱۴ نمره)
فعالیت‌های کلاسی و تکالیف (۶ نمره)
نمرات مازاد شامل : حضور مستمر و فعال در جلسات، مشارکت در مباحث کلاسی، ارائه‌های کلاسی (بسته به میزان تلاش دانشجو به نمره اصلی وی اضافه خواهد شد).

امکانات آموزشی : تخته و ماژیک وایت برد، ویدئو پروژکتور و سامانه آموزش مجازی

روش آموزش: ارائه مطالب آموزشی توسط استاد، کمک گرفتن از دانشجویان در تدریس برخی از مطالب (مانند خوانش متون یا ارائه‌های کلاسی مرتبط با موضوع درس) و پرسش و پاسخ.

منابع:

۱- فارسی عمومی، دکتر بهاره ظریف عمارت‌ساز (به صورت جزوه و در قالب پی دی اف)

۲- فایل‌های افزوده در قالب پی‌دی اف به شرح زیر:

* نشانه‌های نگارشی

* شیوه خط فارسی و درست نویسی

* نامه نویسی اعم از نامه اداری و فردی

* خلاصه نویسی

* رزومه نویسی

جلسه	تاریخ ارائه	عنوان سرفصل مطالب	اهداف اختصاصی
			در پایان این جلسه از دانشجو انتظار می‌رود:
۱		آشنایی با تاریخچهٔ زبان و ادبیات فارسی و مفاهیم شعر، نظم و نثر و نیز انواع قالب‌ها و سبک‌های شعر فارسی	مفاهیمی چون شعرو نثر و نیز قالب‌ها و سبک‌های شعری را بشناسد.
۲		مروری بر زندگی فردوسی توسی و آشنایی با کتاب شاهنامه و ویژگی‌ها و ارزش‌های ادبی و فرهنگی آن، به همراه تحلیل و تفسیر و نقد بعضی از داستان‌های شاهنامه. همراه با خوانش و شرح ابیاتی از مقدمه شاهنامه	از آنجایی که این قسمت به صورت ارائه توسط دانشجویان انجام می‌شود، باید علاوه بر ارائه محتوای درست و معتبر، تسلط بر کلام، داشتن بیان قوی بدون اشتباهات تلفظی و دستوری؛ با زندگی شاعر بزرگ و حماسه سرای ملی ایران و نیز اثر ارزشمند وی شاهنامه آشنا شوند. خوانش درستی از ابیات شاهنامه داشته باشد و با اندیشه‌ها و دیدگاه‌های فردوسی آشنا شود.
۳		آشنایی با کتاب سیاست نامه اثر منثور فارسی در قرن پنجم به همراه خوانش و تفسیر نمونه‌ای از متن این اثر	بتواند متن را به درستی بخواند و با مضامین اخلاقی و اجتماعی بیان شده در این اثر که انعکاس دهندهٔ دیدگاه‌های مولف آن با توجه به زمانهٔ حیاتش می‌باشد، آشنا شود.
۴		آشنایی با شیوهٔ خط فارسی و درست نویسی	بتواند یک متن نوشتاری را با رعایت کلیهٔ این اصول و به شکل درست بنویسد.
۵		مروری بر قواعد نگارش فارسی و آشنایی با نشانه‌های نگارشی	بتواند قواعد و نشانه‌های نگارشی را به درستی در نوشتارش به کار ببرد.
۶		آشنایی با زندگی‌نامه و آثار حکیم سنایی غزنوی شاعر برجستهٔ سدهٔ ششم و خوانش و شرح نمونه‌ای از غزلیات و بخشی از کتاب حدیقه الحقیقه او	قسمتی از مباحث این جلسه، به صورت ارائه توسط دانشجویان انجام می‌شود که باید علاوه بر ارائهٔ محتوای درست و معتبر، تسلط بر کلام، داشتن بیان قوی بدون اشتباهات تلفظی و دستوری؛ با زندگی و آثار این شاعر آشنا شوند. همچنین خوانش درستی از ابیات داشته باشند و مفاهیم بیان شده در آن را درک کنند.
۷		آشنایی و خوانش و تفسیر کتاب ارزشمند تاریخ بیهقی از منابع مهم منثور تاریخی و ادبی سدهٔ پنجم	با بخشی از و قایع تاریخ ایران آشنا شود و بتواند متن یک اثر تاریخی را به درستی دریابد.
۸		آشنایی با زندگی و آثار عطار نیشابوری، عارف و شاعر بزرگ سدهٔ ششم و خوانش و شرح بخشی از کتاب منطق الطیر وی	قسمتی از مباحث این جلسه، به صورت ارائه توسط دانشجویان انجام می‌شود که باید علاوه بر ارائهٔ محتوای درست و معتبر، تسلط بر کلام، داشتن بیان قوی بدون اشتباهات تلفظی و دستوری؛ با زندگی و آثار این شاعر آشنا شوند. همچنین خوانش درستی از ابیات داشته باشند و مفاهیم بیان شده در آن را درک کنند.

۹	مروری بر مبحث خلاصه نویسی	بتواند متنی که با این منظور در اختیارش گذاشته می- شود را با توجه به مباحث مطرح شده، خلاصه کند.
۱۰	آشنایی با زندگی و آثار حکیم نظامی گنجوی و خوانش و شرح بخشی از منظومه خسرو و شیرین وی	قسمتی از مباحث این جلسه، به صورت ارائه توسط دانشجویان انجام می‌شود که باید علاوه بر ارائه محتوای درست و معتبر، تسلط بر کلام، داشتن بیان قوی بدون اشتباهات تلفظی و دستوری؛ دانشجویان با زندگی و آثار این شاعر به عنوان یکی از تاثیرگذارترین و مهم- ترین شاعران زبان فارسی آشنا شوند. همچنین خوانش درستی از ابیات داشته باشند و مفاهیم بیان شده در آن را درک کنند.
۱۱	مروری بر مبحث رزومه نویسی و شیوه‌ها و قواعد نوشتن رزومه درست و موثر	دانشجو با توجه به مباحث مطرح شده، یک رزومه برای خودش بنویسد.
۱۲	آشنایی با کتاب منشور کلیله و دمنه از متون شاخص و برجسته سده ششم هجری و خوانش و تفسیر داستانی از این کتاب	دانشجویان باید علاوه بر خوانش روان و درست متن، معانی و مضامینی که در قالب تمثیل در این متن نهفته است را دریابند.
۱۳	آشنایی با زندگی و آثار و اندیشه‌های مولانا	قسمتی از مباحث این جلسه، به صورت ارائه توسط دانشجویان انجام می‌شود. علاوه بر ارائه محتوای درست و معتبر، تسلط بر کلام، داشتن بیان قوی بدون اشتباهات تلفظی و دستوری؛ دانشجویان باید اصول عقاید مولانا در جنبه‌های مختلف اعتقادی و اجتماعی را بفهمند.
۱۴	خوانش و شرح و تفسیر ابیاتی از مثنوی و نمونه‌ای از غزلیات مولانا	دانشجویان با اندیشه‌ها و افکار مولانا در خلال اشعارش آشنا می‌شوند و باید بتوانند علاوه بر فهم درست مطلب، خوانش درستی از متن داشته باشند.
۱۵	آشنایی با اصول و قواعد نوشتن نامه اداری	با توجه به مطالب ارائه شده بتواند یک نامه اداری درست و مطابق با اصول نوشتار اداری، بنویسد.
۱۶	مروری بر زندگی و آثار سعدی شیرازی و خوانش و تفسیر حکایت‌هایی از کتاب گلستان	قسمتی از مباحث این جلسه، به صورت ارائه توسط دانشجویان انجام می‌شود. علاوه بر ارائه محتوای درست و معتبر، تسلط بر کلام، داشتن بیان قوی بدون اشتباهات تلفظی و دستوری؛ دانشجو باید متن آهنگین این اثر را به درستی تلفظ کند و بخواند و علاوه بر درک زیبایی‌های کلام سعدی با زمانه و اصول تفکرات سعدی در خلال این اثر آشنا شود.

۱۷	آشنایی با زندگی، اشعار و اندیشه‌های حافظ شیرازی شاعر پرآوازه سده هشتم و خوانش و شرح و تفسیر غزلی از وی.	قسمتی از مباحث این جلسه، به صورت ارائه توسط دانشجویان انجام می‌شود. علاوه بر ارائه محتوای درست و معتبر، تسلط بر کلام، داشتن بیان قوی بدون اشتباهات تلفظی و دستوری؛ دانشجو باید بتواند علاوه بر لذت بردن از کلام آهنگین و آسمانی حافظ مباحث عرفانی و اجتماعی نهفته در اشعار وی را درک و تحلیل کند.
۱۸	آشنایی با شعر و ادبیات دوره مشروطه و ویژگی‌های آن به‌عنوان یکی از مهم‌ترین و تاثیرگذارترین دوره‌های شعر و ادب پارسی و خواندن نمونه‌ای از اشعار شاعران این دوره	با افکار و اندیشه‌های شاعران و نویسندگان این دوره و به‌طور موردی ملک‌الشعراء بهار و پروین اعتصامی که جزو سرآمدان این حوزه به‌شمار می‌روند، آشنا شوند.
۱۹	آشنایی با جریان شعر معاصر فارسی و چگونگی شکل‌گیری آن و نیز آشنایی با آثار نیما یوشیج به‌عنوان پدر شعر نو فارسی همراه با خوانش و تحلیل نمونه‌ای از اشعار او.	بتواند جریان فکری نهفته در کلام نیما و نیز اندیشه‌های سیاسی و اجتماعی وی را در خلال شعرش دریابد.
۲۰	آشنایی با زندگی و آثار مهدی اخوان ثالث، شاعر برجسته معاصر و خوانش شعر زمستان به‌عنوان شاهکار کارنامه شعری او.	دانشجویان با نمونه‌ای از آثار سمبولیک شعر معاصر فارسی که با درون‌مایه‌های سیاسی و اجتماعی پدید آمده‌است، آشنا شوند و با گوشه‌ای از اندیشه‌ها و آرمان‌های این شاعر معاصر ملی‌گرا آشنا شوند.
۲۱	آشنایی با زندگی و آثار سیاوش کسرای، شاعر معاصر و خوانش شعر آرش کمان‌گیر او تحت تاثیر شاهنامه سروده شده است.	دانشجویان با نمونه‌ای از آثار سمبولیک شعر معاصر فارسی که تحت تاثیر فردوسی و شاهنامه با درون‌مایه‌های سیاسی و اجتماعی پدید آمده‌است، آشنا شوند و با گوشه‌ای از اندیشه‌ها و آرمان‌های این شاعر معاصر ملی‌گرا آشنا شوند.
۲۲	آشنایی با زندگی و افکار و آثار هوشنگ ابتهاج و حسین منزوی به‌عنوان دو تن از شاعران غزل‌سرای برجسته شعر معاصر و خوانش نمونه‌ای از اشعار آنان	بتواند نظام فکری حاکم بر شعر این شاعران و نیز زبان شعری آنان را که تحت تاثیر جامعه‌یشان تفاوت زیادی با شعر دیگران دارد، دریابد.